

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Félévre — — 6 korona.
Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelenik
minden vasárnap.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Budapest, IV. Egyetem-utca 4 sz.

A csendőrség városi szolgálata.

Irta: *Virág László* csendőrszázados. (Vége).

Városi őrsőknél lényeges szerepet játszik a legénység czélszerű és kényelmes elhelyezése, s a jó közgazdálkodás.

Az elhelyezést illetőleg főkövetelmény, hogy a rendszerezett létszámra szükséges legénységi szobákon kívül rendelkezésre álljon egy oly pihenőszoba is, melyben legalább 5—6 ágy kényelmesen elhelyezhető s a mely elsőtétíthető, a fennlévő legénység lármája, mozgása ellen csendet biztosítani képes.

Az ily pihenő szobában tartja a szolgálatból bevonuló legénység pihenőjét. Kívánatos, de ez a laktanya-ügyeletes csendőr főgondja kell hogy legyen, hogy az itt pihenő legénység nyugalmat senki és semmi ne zavarja.

Egy kisebb átvonuló szoba is jó, ha rendelkezésre áll, melyben a külsőrsőkről érkező legénység találjon éjjeli nyugalmat a nélkül, hogy az őrsbeli legénységet a maga munkájában zavarhatná.

Nagy jótétemény a legénységre, ha ily őrsön egy szép, tágas, világos és jól szellőztethető ét- és tanterem áll rendelkezésre, melyben nemesak a rendes létszámú legénység, de azon felül 10—15 ember még kényelmesen elfér.

Az étkezés megkönnyítése végett legcélszerűbb, ha e terem a konyhával közvetlen összeköttetésben áll.

Különösen télen, mikor a jól fűtött szoba elsőrendű követelmény, ezen szobában igen szívesen tartózkodik a legénység, szabadidejét olvasgatással, eszmecserével itt töltheti, s a többi legénységi szobákat a rendtelenségtől, bepiszokolástól az itt tartózkodás által meg lehet kímélni.

Nyáron természetesen nem kevés befolyással van egy tágas, befásított udvar arra, hogy a legénység szórakozását és kényelmét ne másutt, hanem a laktanyában keresse és találja fel.

Lényeges, hogy az őrsiroda is tágas, világos legyen, mert gyakran megesik, hogy egyszerre több altiszt kell hogy irodai munkát végezzen, erre pedig a helyszűke jó befolyással nem lehet.

Gondoskodni kell egy oly megfelelő nagy helyiségről is, melyben a legénység ládái és egyéb magánholmiai, csizmák stb. a nélkül elhelyezhetők legyenek, hogy azokat ideoda huzogatni, emelgetni kellene. Padlás

ilyen őrsön e czelra nem használható, mert ez folytonos lármát, dörömbölést okozna, de tűzbiztonsági szempontból sem lehet ezt megengedni.

Az ételmezést illetőleg az őrsparancsnok és a gazdálkodásvezető csendőr élelmessége itt elsőrendű követelmény, mert a jó ételmezés, mely itt igen lényeges szerepet játszik, e nélkül el sem képzelhető.

A piaci alkalmak kihasználása, nagybani bevásárlás, sertések, borjúk, bárányok, birkák vágatása, mert nagyobb számú legénység lévén jelen, mindig nagy összegek állanak rendelkezésre — ezen őrsőkön könnyen eszközölhető s még nyári meleg időben is fogatosítható, mert 20—30 fő legénység és cselédség mellett egy kisebb sertés, vagy borjú, birka úgyszólván egyszerre elfogy.

A hol lehetséges ezt keresztül vinni, egy kisebbszerű jégverem beállításra igen elősegíti az ételmezés felvirágzását.

Kenyeret sütni, mosatni ilyen nagy őrsőkön alig lehet, mert folytonos mosás és kenyérsütés folyna a a laktanyában. Legcélszerűbb ezt megbízható vállalkozóval végeztetni.

Fűszer, tej, hús, kenyér stb. bevásárlásánál a mindennapi fizetés sok kellemetlenséggel jár, ezért célszerűbb egy-egy helyen, lehetőleg engedményes árak mellett ezek szállítást biztosítani és a fizetést havonta egyszer fogatosítani. Ez igen megkönnyíti az őrsparancsnok és gazdálkodásvezető gondját, de a cselédségnek sem nyílik annyi alkalom, hogy megbízatásuk esetén visszaélhessenek azzal.

Vele jár ezzel, hogy az őrsparancsnok résen legyen, az egyes helyekről való vásárlást ellenőrizze, a havontai fizetéseket bizottságilag és csak oly számlák, nyugták ellenében eszközölje, melyekben világosan ki van fejezve, hogy a fizetés napjáig fennállott minden tartozás ki egyenlített nyert, nehogy bárki utólagos számlákkal, követelésekkel állhasson elő, mint ez egyes esetekben már megtörtént. Számlák, nyugták stb. okmányok a szokásos módon a gazdálkodási könyv mellett őrizhetők meg.

*

Felemlítetnek itt még, mint a városi őrsök speciális örkészletei, az ily városi őrsök területén elhelyezett őrbődék (faköpenyeg) és a városbázán levő kísérőszoba.

Az őrbődék, melyek a csapatoknál használatban

lévőköz hasonlóak, a város különböző részein az őrzési beosztáshoz és a célhoz képest vannak felállítva, s arra szolgálnak, hogy esőben, hóban, viharban a szolgáltatásban álló járőr az idő viszonyait ellen ezekben védelmet találjon s ne legyen arra kényszerítve, hogy nyilvános helyre, vagy magánháza e célból betérjen. Felállítási helyük megválasztását a város körülményei befolyásolják. Fő, hogy könnyen hozzáférhető legyen s belőlük minden irányban kilátni lehessen.

A kikerdezőszobára szükség van azért, hogy a nyomozó járőrök ezekben minden zaklatástól mentesen s feltűnés nélkül kikerdezéseket fogadtathassanak, itt rövid időre megpihenhessenek, a nyomozás alatt gyűjtött adataikat, bűnjeleket, jegyzeteiket nyugodtan rendezhessék, az őrizetbe vett, vagy elfogott egyéneket elbocsájtásig, vagy átadásig őrizhessék.

Ezen szobának olyannak kell lenni, hogy abban úgy a csendőr, mint bárki más a decorum megsértése nélkül megjelenhessen. Legszükségesebb berendezése: egy asztal, pad, néhány szék, egy fegyverfogás, egy zárható szekrény bűnjelek elzárására, egy vizespalack, két pohár, melyeket rendszerint az illető városok szoktak adni. E helyiség tisztántartásáról is a város gondoskodik.

Egyes városokban előfordult, hogy ily célra a rendőr legénység pihenő szobája utaltatott ki, melyben tolonczok is őrizettek stb., a mi a csendőrség céljaira gátolag hatott, de magánosok részéről is vizsgálás tárgyává tétetett. Ezért legzselzserűbb, ha e célra egészen különálló helyiség bocsájtatik rendelkezésre.

*

Miután bemutattuk a városi szolgálat kereteit és az arra befolyást gyakorló tényezőket, záradékol nem lesz felesleges rámutatni még azon módozatokra is, melyek szerint a városi szolgálat átvételének kieszközölése történik.

Ugyanis a rendezett tanácsú városok vezetői, mert az eszme és az eredmények már tért hódítottak, mind gyakrabban fordulnak tisztelgekhez és altiszt parancsnokokhoz a tárgyi felvilágosításokért.

Az eljárás e következő: A városi intézőkörök a városi képviselőtestületnek jogerős határozatba ment ily irányú óhaja következtében a rendes uton kéri belügyminiszter úr ő Nagyméltóságától a közbiztonsági szolgálatnak a város területén a csendőrség által leendő átvételét, illetve az e tárgyan megéjtendő helyszíni tárgyalások megejtése végett belügyminiszteri megbízott kiküldését.

A miniszteri megbízott, kit a közbiztonsági szempontokat érintő minden momentumról lehetőleg pontos adatok alapján a városnak érdekében áll tájékoztatni, megszabja azon feltételeket (létszámot, hozzájárulási összeget stb.), melyek mellett a szolgálat átvétele belügyminiszter úr ő Nagyméltóságának utólagos jóváhagyásával remélhető.

Ezen feltételekre lényeges befolyással vannak, hogy elhelyezés, melyet legjobban, ha normális bér mellett az illető város maga ad, mily bérért biztosítható, s hogy milyenek a város közbiztonsági s különösen anyagi viszonyai, mennyi a pótdózsázalék stb.

Az így megszábot feltételek alapján azután a városi képviselőtestület újból határoz, hogy a feltételeket elfogadja-e vagy sem? Igenlő esetben a tárgyalások folynak, míg nem a jóváhagyást belügyminiszter úr ő Nagyméltósága meg nem adja és a szerződés meg nem köttetik. Az eredmény és kikötések szerint a városi szolgálat beállítása, ha elhelyezés van, hamar keresztülvitetik.

A tárgyalások eredménytelensége esetén a várost semmiféle anyagi felelősség vagy kötelezettség nem terheli.

A hozzájárulási összeg, vagy szerződési feltételekre nézve bármely város, hol a szolgálat már átvétetett, adhat felvilágosítást; ezen városok a csendőrségi zsebkönyv nyomán megnevezhetők, de meggegyeztetik, hogy a már megkötött szerződések teljesen irányadók nem lehetnek, mert belügyminiszter úr ő Nagyméltósága nem chablon, hanem a kérelmező város különleges viszonyai szerint az előző, más városokkal kötött szerződésektől teljesen függetlenül határoz és adja meg a sanctiót a megbízottja és a város megbízottjai között történt megállapodásokra.

A szolgálat mikénti kezelésére és a csendőrségnek a rendőrtársághoz való viszonyára nézve a már idézett «Különleges határozmányok» alapján lehet felvilágosítást adni.

Mi csendőrök csupán a kieszközölés módozataira adhatunk felvilágosítást, de külön megbízatás nélkül sem tisztnek, sem legénységnek nincs joga, hogy bár felkérésre is e tárgyan kikötéseket, ígéreket tegyen vagy bármikép tárgyalásokba bocsájtkozzék.

A közrendészet és a nyomozási eljárás.

Irta: Némethy Ferencz csendőrszázados.

III.

Az emberek rossz akaratából és gonosz indulataiból fakadó bűncselekmények kiválóbbjai közül az alábbiak említendők:

A mérgezés. A mérgekeverés vagy megétetés, mely a gyilkos részéről kevesebb bátorság mellett is véghezvihető, mint más gyilkolás és könnyebben el is titkolható, a csendőrség részéről különös intézkedéseket szükségel.

Ezeknek célja az, hogy azok, kik gonosz célra mérget akarnak szerezni, abban megakadályoztassanak, hogy a történt mérgezések felfedeztessenek, továbbá, hogy az ember élete és egészsége hanyagságból vagy véletlen mérgezések veszélye ellen is megóvassék.

Ezen célok elérésére szolgál a megerőltetés.

nak, mely csak gyógyszerárakban és kevés erre különösen feljogosított kereskedők által történhetik, a korlátozása.

A mérégáru kiszolgáltatása csak orvosi rendeletre, vagy rendőri engedély mellett lévén foganatosítható, a visszaélések azzal is megnehezítvék, hogy a mérgek elárúsításáról külön jegyzékek kell vezetni s abba pontosan és tisztán be kell jegyezni, mikor, honnan, mennyi és mennyi mérégáru lett vásárolva és kinek, mely napon, minő, mennyi mérég, minő cizra és kinek rendeletére lett eladva.

Hogy pedig tévedésből és hanyagságból mérgezés ne történjék, szükséges, hogy a mérgek és minden az emberi egészségre károsan ható szer más gyógyszerekeltől elkülönítve, tisztán olvasható felirással ellátott edényekben elzárva őriztessék és hogy a mérégáru csak tökéletesen megbízható emberek által megjelölt borítékban, lepecsételve szolgáltatassék ki a vevőnek.

A méréggel dolgozó iparosok, kik iparukban mérget használnak, kötelesek a vett mérget jól őrizni. Belőle senkinek semmi ürügy alatt nem szabad adni.

Miután mérgekhez rézedényeknek konyháiban használata által is keletkezhetnek, mert a réz a savak behatása alatt mérget választ ki, ugyanazért a népet ennek veszélyességéről fel kell világosítani és arra is felügyelni, hogy az edények mikénti kezelésére kiadott hatósági rendelkezések betartassanak.

Hogy mérges tulajdonságu növényeknél és más, az emberek elemzésére szolgáló tápszereknél tévedésből ne történjék mérgezés, a csendőrség fel kell a népet világosítani és ha előfordult a mérgezés, akkor tudnia kell, mikép kell az első segélyt nyújtani.

Különös gondot kell a gombákra fordítani, mivel azok közt számos mérges fajú van, melyeket különösen vagdalt vagy szárított állapotban alig lehet a nem mérgesektől megkülönböztetni. Ezért czélszerű, ha a gombáknak piaci árúsítása a csendőrség által ellenőriztetik, és meggyőződés szerzetetik, vajjon tényleg oly egyének árúsítanak gombát, kik azoknak pontos ismeretével rendelkeznek.

Az emberi egészségre sokszor káros hatással bírnak a kuruzslók által gyakran árult hajnövesztő, feketítő kenőcsök, valamint némely festékek, különösen a zöld festék, azért a zöldre festett kelmékre különös vigyázat fordítandó, mert a mérgezés oka sokszor ebben találja magyarázatát.

A párviadalokat nem szabad közömbösen nézni a csendőrségnek, mert ezek által a személyes biztonság szintén veszélyeztetik, másrészt, mert az államban, hol a törvények és a bíróságok őröködnek a bátorság fenntartása felett, minden magánbosznak tilosnak kell lenni, a párviadal pedig nem más, mint magánboszu, az ökljög szentesítése és a törvények megvetését tanúsító cselekmény.

A csendőrségnek ügyelni kell, hogy a párviadalok megakadályoztassanak, kell tehát, hogy jókor értesüljön, ha ilyen dolog készülöben van, a mi kisebb hely-

ségekben nem valami nehéz, mert hisz a verebek is csiripelik a sensatiós eseményt. A párbaj elfajulása az ököltre menés, a tülekedés, verekedés, bieszkázás, melyre a nép söpredeke vetemedik, de végeredményében ugyanaz, mint a formaszaghoz kötött páros viaskodás.

A gyermekgyilkolás és a gyermekek veszélyes kitétele gyakori jelenség lévén, arra a csendőrségnek éber figyelmet kell fordítani.

A gyermekgyilkolás a gyermek anyja által vagy közvetlenül, vagy kitévés által történik oly helyen, hol annak vesznie kell.

Ezen büntett leginkább házasságon kívül született gyermek ellen követették el, részint a szegénytől félelem, részint a gyermektartás nehézsége miatt.

Ezen büntett megelőzése csak társadalmi uton történhetik, esetleg törvényhozási intézkedéssel azáltal, hogy a nőnek alkalom adatik, hogy rejtvé is szülhesen, de a csendőrség csak megfigyelésre szorítkozhatik és csak akkor avatkozhatik be, ha a büntett már elkövetett.

A magzatelhajtás sem lehet az államra közömbös, mert ezen esemény elharapodása által a bujaság nagyon előmozdítatik.

Ehhez járul, hogy a magzat elűzése az elűzőnek egészségére nézve is nagyon veszélyes, sőt halált okozó is lehet.

A magzatelhajtás gyakran szokott előfordulni, de a megelőzése nagyon bajos.

Különösen nagy városokban divik a bűnselekménye neve és sajnos sokszor orvosok és bábák segítik elő, amennyiben busás jövedelem fejében a hóhér szerepére vállalkoznak.

Ezen gonosztevők rosszabbak az orgyilkosnál, a mérgegkeverőnél, mert ártatlanok existenciája ellen törnek és bimbójában sorvasztják el a fakadó életet.

A magzatelűzés gatlására szolgálnak, az azt megnehezítő tilalmak ellenőrzése, így a hányatató, hashajtó s más szerek elárúsítása, a javasasszonyok üzemeinek szemmel kísérése és így tovább.

A csendőrségnek gondoskodni kell az *öngyilkosság* meggatlására is, mert az öngyilkosság az erkölcsiséggel, a vallás tanaival, sokszor az embernek mások iránti kötelességeivel, melyek alól magát az öngyilkos elvonja, ellenkezik.

Az öngyilkossági hajlam elszaporodása a büntettek szaporodását is maga után vonja, minthogy az, a ki a maga életét nem becsüli, a másét sem veszi sokba, — ezért az öngyilkosságra, mint veszélyes jelenségre, figyelmet kell fordítani és arra törekedni, hogy járvánnyá ne fajuljon.

Az öngyilkolást kísérőket a csendőrségnek — rajtaérés esetén, — meg kell abban gátolni és gyors segélynyújtás által az életnek megmenteni.

Daczára annak, hogy az állam nem helyesli az öngyilkolást, annak kísérletére nem szab ki büntetést, csak az egyház ad külsőleg kifejezést nem tetszésének azáltal,

hogy az öngyilkosnak az ünnepélyes eltemetését megtagadja, csak úgy, mint a bitón kivégzettét.

Azon veszedelmeket, melyek gondatlanságból, hanyagságból és véletlenségből keletkeznek, lehetetlen előre látni és így lehetetlen valamennyi ellen gátló intézkedéseket tenni.

A csendőrségnek feladata leginkább azokra kiterjeszteni a figyelmét, melyek leggyakrabban fordulnak elő.

Igy főleg nagyobb városokban az utcákon szoktak nagyobb szerencsétlenségek előfordulni, miért is a csendőrségnek feladata mindazon okokat eltávolítani, melyek szerencsétlenségek szülőkei.

Ilyen okok lehetnek: a sebes, vigyázatlan hajtás, lovaglás; a szánoknak csörgő nélküli használata; befogott szekerek, vagy befogatlan lovaknak felügyelet nélkül a szabadban való hagyása. Ügyelni kell tehát arra, hogy a kocsisok, midőn a házkapuból ki- vagy behajtanak, a hidakon, utezsarkokon és midőn más utzába befordulnak, végre oly helyeken, hol sok ember tolong, csak lépésben hajtsanak, máskor sem vágatva; hogy a gyalogosokat az elgázolás elkerülése végett, kiáltás által figyelmeztessék, a járdákra fel ne hajtsanak és hogy éjjel minden kocsis éő lámpával legyen ellátva.

Az utcai közlekedést biztosítandó, nem szabad megtérni, hogy az utcát elhálják vagy a járást-kelést azáltal meghiúsítsák, hogy — főleg éjnek idején — oly akadályok teremtetnének, melyek a testi épséget veszélyeztetik.

Ezért kell ott, hol teszem fel csatorna készítettik, az ut feltöréket, kut, verem ásatik, a helyet éjjel láthatóvá tenni és azt lámpával megjelölni.

Veszély adhatja magát elő az utcázakon azáltal is, hogy valamely felfüggesztett vagy felállított tárgy, pl. czéger, virágedény, czimtábla stb. a magasról lezuhan, azért nem szabad a házakon, az ablakon vagy az erkélyen olyast felagatni, vagy ott tartani, mi leesés ellen kellőleg biztosítva nincs.

Szintűgy nincs megengedve az ablakból, erkélyből vagy magas helyről tárgyakat lehajigálni, folyadekot kiönteni, miáltal az arra menőkön sérülés történhetnek.

Havat a háztetőről csak akkor szabad lehányni, midőn arra senki sem jár.

Az utcázakon, az udvaron a pinczetorkokat, ganéjgödöröket el kell keríteni, korláttal ellátni, hogy abba a járó-kelők, különösen a gyermekek bele ne bukjanak, szerencsétlenül ne járjanak, lábukat ki ne törjék.

Épűgy arra is kell ügyelni, hogy a házakon kiálló rácszatok, melyekben az arra járók fejüket beüthetik, eltávolíttassanak, — a veszélyek elhárítása végett pedig télen a járdák hamuval, fűrészporral, fönnyével stb. behintessenek.

A pajkoságból eredő lövődözések — emberek lakta helyeken, főleg az utcázakon szigoruan tiltva lévén, — az ily cselekményeket a csendőrségnek közbenlépés által meg kell akadályozni, mert azok már sok szerencsétlenségnek váltak okozóivá.

Hogy a közutakon a szerencsétlenségek elháríttassa-

nak, a törvényben eltiltott cselekmények meggátolására kell gondot fordítani a csendőrségnek és különösen arra ügyelni, hogy uteredek, folyó vagy patak partján, töltésen korlát létezzék, az ut árcai be ne tömessenek lejtős uton a kerekek megkötessenek stb.

A folyamrendészetre épűgy mint az utrendészetre éber figyelmet kell fordítani és gondoskodni, hogy a folyók, mint közlekedési eszköznek használatánál a baj-esetek elkerültessenek.

E végből szükséges, hogy a hajók és csónakok vezetése csak oly személyekre bizzassék, kik a hajózáshoz tökéletesen értenek, hogy a hajók túl ne terheltessenek, jó állapotban legyenek és hogy veszedelmes helyen, szélvész idején folyón csónakok személyek át ne szállíttassanak, az ütközés pedig elkerültesse és így tovább.

A hidakra is ügyelni kell, vajjon jó állapotban vannak-e, úgyszintén a vasutakra, gőzkazánokra, cséplőgépekre, hogy a veszélyek, melyek ezen közlekedési, ipari és egyéb czélokot szolgáló eszközök által a polgárságot fenyegetik, elháríttassanak.

Vigyázni kell az építésből eredő veszélyekre is, nevezetesen, hogy az építkezéseknél intő jelek állíttassanak fel, az építési helyek bekeríttessenek, mészgödörök és egyéb vermek éjjel nyitva ne maradjanak, a dűledező házak kijavíttassanak, az összeomlással fenyegető házakból a lakók kilakoltassanak.

Hogy a szabadbani fürdésből származható veszélyek elkerültessenek, szükséges, hogy a vízeket a tiltott helyeken fürdés megakadályoztassék, szerencsétlenség esetén pedig tüstént segély nyujtassék.

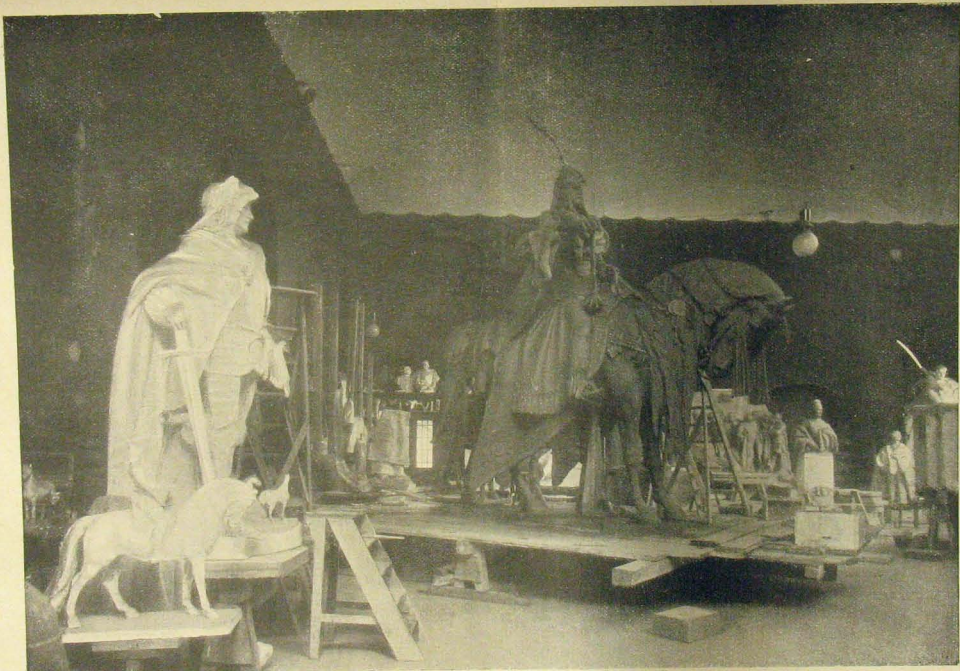
Télen a befagyott vizen csak a hatóság által kijelölt uton szabad átkelni, melyet aztán be kell hinteni, nehogy az arra járók lábukat, kezüket törjék.

A kutya kutatása embernyomok után.

(Vége.)

Ha már eddig haladtunk és a kutya teljes biztonság- gal végzi az eddig felsorolt gyakorlatokat, akkor a segéd támadást intéz az idomító ellen és miután ez utóbbi a kutyát a védelemre ösztönzi, a segítő hirtelen elmenekül és lehetőleg a kutya által nem látható uton elfut és vagy 100 méternyi távolságra elrajtozik. Az idomító csak most bocsátja el a kutyát ezen utasítással: «fogd meg!» és az eliramodó kutyát maga is követi. Ha a kutya feltalálja a segitőt — kinek a kutya előtt teljesen ismeretlen egyének kell lenni — akkor ez egy pálczával a kutyát magától távol tartani igyekszik, mi által arra kényszeríti a kutyát, hogy hangosan ugatva körülugrálja, de helyéről távozni nem engedi, míg az idomító odaérkezik. Ha azonban a kutya előbb távozni akarna, akkor a segítő követi, miközben pálczával folyton a földet vergeti, hogy azáltal a kutyát ingerelje és figyelmét magára irányítsa.

Mihelyt az idomító a kutyához érkezik, azt újból támadásra sarkalja, míg a segédet erőlyesen maga elé állítja.

Az ezredévi emlék Árpád-szobra Zala Györgytől.

Azután a kutyát leszítja és a segédet visszazsallítja a kiindulási ponthoz; lehetőleg egy házba. Ennél a zsallításnál szokási kísérletet végeztetünk a segéddel, mit aztán a kutyának üldözés és feltartóztatás által meg kell hiúsítani. Az ilyen zsallítások alkalmával az idomító elleni támadást is igen jól gyakorolhatjuk. A későbbi gyakorlatoknál a segéd, zsallíttatása közben, egy eddig zsebében hordott tárgyat dob el félreeső helyre. Ha aztán a segítő már biztos helyen van, — legjobban, ha egy házban helyezük el — akkor a kutyát a szavakkal «vissza keresd!» az eldobott tárgy felkutatására és előhozatalára küldjük. Az ilyen tárgyak eleinte a kutya láttára, később azonban észrevétlenül dobatnak el, miáltal a kutya hozzászokik a büntetése által eldobott tárgyak felkutatására, melyek a bűnösség bizonyítására nagy fontossággal bírnak.

A későbbi gyakorlatoknál, melyekhez lehetőleg mindig más, a kutya előtt teljesen ismeretlen segitőt használunk, a segítő valamely végponton jól elrejtőzködik, bokrok között, árokban stb. vagy ha a kutya már gyakorlottabb, egy fára mászik és ott keres menedéket.

Valóban gyönyörűség nézni, hogy az emberi nyomok kutatásában begyakorlott kutya, mint iramodék el kezdetben a fa mellett, hogy aztán pár száz lépésnyirel visszafordulva a nyomot újból felfedezze és kutassa, hogy az üldözött nem távozott-e valamelyik mellékuton. Mihelyt meggyőződött, hogy az eset nem forog fenn, ismét a nyom végső pontjához megy és kettős buzgalommal kezdi a fát körülszaglászni, míg egy kedvező szelirány a segítő kigözölését feleje tereli és a kutya, mely eddig a legnagyobb csendben végezte dolgát, hirtelen ugatással jelzi, hogy a keresettet megtalálta. Ennél a gyakorlatnál a segitőt szigorúan utasítanunk kell, hogy a legnagyobb nyugodtsággal viselkedjék és óvakodjék minden zajtól, nehogy ezáltal a kutyát jelenléteire figyelmeztesse, — a minék az lenne a következménye, hogy a kutyát könnyen elterelné szaglási munkájától és a halló és látószervek használatára ösztönöznék.

Mikor a kutya megugatja a fán levőt, ez néhány lövést tesz, kezdetben gyenge töltéssel, hogy a kutya ehhez is hozzászokjék. Kezdetben arra is ügyeljünk, hogy a lövés csak akkor történjék, ha az idomító is jelen van már, mert így a kutya biztonságban érzi magát és a lövéseket könnyebben megszokja.

A távolságok ennél a gyakorlatnál is a haladáshoz mérten nagyobbítandók. Az ilyen nagyobb távolságokra végzett gyakorlatoknál ajánlatos, ha a segéd egy köteg körülbelül egy méter nagyságu pálczikát visz magával melynek alsó része hegyezett, felső vége pedig fehérre van festve. Ha a segéd utközben valamire elkanyarodik, vagy egy kerítésen mászik keresztül, mindenkor egy ilyen pálczikát szur az illető helyen a földre, még pedig olyan módon, hogy a felső rész azon irány felé legyen hajlítva, melyet innen távozva követett. Ezek a jelek aztán támpontul fognak szolgálni az idomítóknak annak

ellenőrzésére, hogy a kutya helyes nyomon jár-e. Megjegyzendő azonban, hogy a legjobb kutya sem fog mindig közvetlenül a nyomon haladni, hanem tapasztalat szerint a szeliránynak megfelelőleg attól jobbra vagy balra bizonyos távolságra halad előre, sőt zivatáros időben az sem ritkaság, hogy 50 méternyire is eltér a nyomtól.

A bedugott pálczikákat a gyakorlat végeztével ismét fel kell szedni, nehogy más alkalommal zavart okozzanak. Természetesen mielőtt a kutya elég biztonságot tanusít az ilyen távolabbi gyakorlatok végzésében, a pálczikákra sinest többé szükség.

A kutya lassanként magától is rájön a helyes nyomra és ha olykor a nyomot elveszti, visszatér oda, a hol letért róla és újból kezdi a munkát, míg a helyes irányra bukkan. Azért engedjük csak a kutyát nyugodtan dolgozni és ne akarjunk annak segítségére lenni, mert ezáltal leszoktatjuk az önállóságról, a mi pedig a nyomozó kutyánál nagyon fontos tényező.

A gyakorlatokat is végezzük lehetőleg más és más vonalon és nem ajánlatos a kutyát ugyanazon vonalon ismételtén végigfuttatni, melyen már előzőleg a nyomot felkuttatta. Ajánlatos továbbá az idomítást mindig elkülönítve, tehát csakis egy kutyával végeztetni.

Nem lehet eléggé hangsúlyozni, hogy fiatal kutyával kezdetben csak a legkönnyebb gyakorlatokat végeztessük és csak lassan és fokozatosan térjünk mind nehezebb gyakorlatokra. A főterekvése pedig az idomítóknak oda kell irányulnia, hogy a jó eredményt minden tekintetben biztosítsa és ne engedje a kutyánál még annak a gondolatnak a lehetőségét is felmerülni, hogy valamely gyakorlat kivételénél tévedhet. Ha a segitőt gyakran változtatjuk, ez nagy előnyére válik az idomításnak, de főképen arra kell ügyelni, hogy a segítő is mindenben a kiadott utasításokhoz tartsa magát.

A kutya nagyon hamar megszokik önállóan gondolkodni és ha téved, azt csakhamar észreveszi és igyekszik tévedését jóvá tenni. Azért hagyjunk csak a kutyát, hogy maga dolgozzon és ne támogassuk folytonosan, mert erre nemcsak hogy szüksége nincsen, de semmi sem romlja úgy el a kutyát, mintha a kisebb nehézségnél mindjárt segítségére sietünk és úgy rászoktatjuk a segítségére. Az ilyen kutyát sohasem fogjuk tudni jól használni.

Még abban az esetben is, ha biztosan feltételezzük, hogy a kutya elvesztette a helyes nyomot, ne szakítsuk felbe munkáját, mert gyakran megeshetik, hogy pl. a segítő a megjelölt iránytól valamely akadály folytán, pl. egy tehéncorda kikerülése végett, stb. eltérni volt kénytelen. Az pedig helyreépíthetetlen hiba, ha a kutyát a helyes nyomról eltereljük.

Egy jól idomított kutya kizárólag szaglási tehetségére támaszkodik, és a felkutatandó segitőt addig meg sem látja, míg annak kigözölése közelített el nem árulja. Nem is szabad a kutyát arra szoktatni, hogy szemével is dolgozzon, azért a segítőnek a végponton mindig jól

Az ezredévi emlék szobrai az ercztöntődben

el kell rejtőzködni, hogy a kutya meg se láthassa. Ezzel megfelleltünk a feltett kérdésre és csak ismételjük, hogy büntettek nyomozásánál első feltétel, hogy a kutyát a helyes nyomra vezessük. A kutya aztán az egyszer megszaglászott nyomon a legtöbb esetben el is vezet bennünket a tetteshez. Sőt ha a tettes közben kocsin menekült, a kutya akkor is követni fogja a nyomot, ha csak ez a nyom túlélénk közlekedés folytán teljesen meg nem semmisítettett.

Csak hogy azt tartsuk szem előtt, hogy a legjobban idomított kutyával is szüntelenül kell gyakorlatokat végeznünk, mert szükség esetében, csak akkor fog eredményesen működni, ha nem hiányzik a kellő gyakorlata.

KÉPEINKHEZ.

Az ezredéves emlék.

Magyarország nagyszabású emlékművel örökíti meg ezeréves fennállásának emlékét. A nagyszerű alkotással Zala György nagynevű szobrászunk lett megbízva, ki a munkán már 1896 óta dolgozik. Az emlékmű, melynek főalakjait a hét vezér és Magyarország eddigi összes uralkodóinak szobrai alkotják, már a teljes befejezéshez közel áll. Ez alkalommal bemutatjuk olvasóinknak az emlékműhöz készült Árpád-szobrot, valamint az ercztöntőben már elkészített szobrokat.

HIREK.

Geyer százados balesete. Geyer János százados, máramarosszigeti szárnyparancsnok, június hó 24-én Ökörmezőről szolgálati utazásban előfogaton Bereznára indult s midőn Ökörmezőt mintegy tíz kilométernyire elhagyta, fogatát egy gépkocsi érte utól. A kocsiba fogott lovak — dacára annak, hogy a kocsiról időközben leugrott kocsis a lovak elé állva, köpenyét azok fejére dobta — megvadultak, a kocsist letiporták és a kocsit elragadták, mely utóbbi néhány lépés távolságra felborult, minek következtében Geyer százados az ut melletti 10—12 méternyi mélységbe zuhant s magát teljesen összetörve, súlyos sérüléseket szenvedett. A gépkocsi eddig ismeretlen utasai — látván a balesetet — a századost kocsijukon Husztra bevitték, honnan még aznap a máramarosszigeti kórházba vitették és a honnan az első segélynyújtás után súlyos betegen lakására szállítottatott.

A m. kir. horvát-szlavon csendőrség tisztí létszámának felemelése. Ő császári és apostoli királyi Felseje 1907. évi június hó 7-én Budapesten kelt legfelsőbb elhatározásával legkegyelmesebben megengedni méltóztatott, hogy a m. kir. horvát-szlavon csendőrség ideiglenesen rendszeresített tisztí létszáma egy hadnagyszámvivővel felemeltessek, minek folytán a m. kir.

horvát-szlavon csendőrség jelenlegi tisztí állománya egy ezredes, egy alezredes, egy őrnagy, három I. osztályú százados, egy II. osztályú százados, nyolcz főhadnagy, hat hadnagy, egy I. osztályú százados számvivő és egy hadnagy számvivőből áll.

A határszélen meglőtt csendőr. Patrubán József sómezői határsorompó ügyeleti csendőr június hó 23-án délelőtt 10—12 óra között ismeretlen tettesek által bal lábszárán meglövetett. Sérülése súlyos. A csendőr egy eredménytelen lövést tett. Vizsgálat és nyomozás folyamatban.

Szerkesztői üzenetek.

Névtelen levelekre, továbbá a szolgálattal kapcsolatos kérdésekre a szerkesztőség nem válaszol.

Bezdáni őrs. 1. és 2. A közegyi közigazgatási tanfolyamokról szóló 1900. évi XX. tez. 1. §. második bekezdése értelmében a közigazgatási tanfolyam hallgatóitól felvétetnek a főgymnasium vagy főreáliskola nyolczadik osztályát, vagy ezen középtanodákkal egyenrangú más középfokú iskolát, vagy megfelelő katonai tanintézetet sikeresen végzett egyének. Ezek szerint a tanfolyam hallgatása érettségi vizsgához kötvé nincs a miután a felső kereskedelmi iskola is középtanoda, az annak nyolcz osztályát végzett egyén is jogosult a közigazgatási tanfolyam hallgatására, ha a fentidézett törvény által megkívánt egy évi jegyzői iródban töltött gyakorlatot igazolni tudja. — 3. A csendőr számvivővizszi vizsga első feltétele a törzsrőmestri vizsga sikeres letétele után várható törzsrőmestri kinevezés. A törzsrőmestri kinevezés után kérhető számvivővizszi vizsgára bocsátását. A vizsgának sikeres letétele után számvivő-tiszthelyettesé, majd pedig a bekövetkezően üresedéshez képest, hadnagy-számvivővé nevezetik ki. A számvivő-tiszti állás elnyerésének ideje meg nem határozható. 4. Ebbeli kérelmét szolgálait uton kell elődnie.

J. J. cz. őrsv. és F. F. K. Kanak. Kérdéseik az ez irányban kiadott rendeletben szabályozva vannak, forduljanak azzal előljáró szakaszparancsnokságukhoz.

Kiváncsi. 1. Nem. 2. Azon nő, a ki a férj halálakor férjével nem él együtt, ha csak be nem bizonyítja, hogy a különülés nem az ő hibájából következett be, a férj után semminemű ellátásra igényt nem tarthat; gyermekei azonban ellátására, ha a feltételek különben megvannak, igénytlen bírnak, a szülők nélküli árvának tekintendőek.

S. J. őrsvezető. A 12. évben csakis próbaszolgálat czéljából való szabadságoltatás kérhető. Az igazolványra csakis a 12. szolgálati év betöltése után van igénye és csakis az igazolvány birtokában foglalhat el polgári állást szolgálati kötelezettségének letétele előtt.

L. L. őrsvezető. Csakis négy középosztályi al és a 12. szolgálati évben jelentkezhetik az őtmeresti tanfolyamra.

B. J. őrsvezető. Olyan törvényes rendelkezés nem létezik, mely a mézszarost kötelezné, hogy a vevő által megjelölt husrészt adja. Hogy azonban azt adja, a saját érdekében van, mert viszont a vevő sem köteles más húst elfogadni.

Fekete őrsvezető. Mire kíván választ? Ha előljárójának eljárását sérelmesnek találja, kérheti sérelmének orvoslását, ezt bizonyára tudja.

Új őrs fiatal csendőr. Utasításainkban megtalálja a választ, ha meg nem találja, forduljon közvetlen előljárójához. Mi szolgálatra vonatkozó kérdésekre elvből nem válaszolunk.

Gyártelepi csendőr. Szolga.

FEJTÖRŐK.

Képtalány.

Verstalány.

Rettegnek én tőlem sokan, mert ott biztos a vész,
Ha előntöm a járt határt és ott minden kivész.
Elpusztul fa, elpusztul ház, ha meg nem véded azt,
Magammal sodrom az egész, magammal a giz-gazt.
Az első szótogatom hegyes, azezből készítek,
Az csizmadiak használják, ha a szöveget verik,
Második szótogatom nélkül nem élhetne senki,
Veszdelmes egy elem ez, fél tőle mindenki.

Számrejtvény.

Ha valamely szám háromszorosát a harmadrészével elosztom kilenczet kapok eredményül. Melyik az a szám?

Megfejtési határidő: 1907 július 15.

Mind a három talányt megfejtők között egy darab Erzsébet-királyné sanatoriumi sorsjegye lesz kisorsolva.

*

Lapunk 24. számában közölt fejtörők helyes megfejtése:

Betűtalány: «Rákospatak». — **Verstalány:** «Zár, Sár, Czár, Huszár, Határ.» — **Számrejtvény:** «1320 gyalogos, 940 tüzér, 44 huszár.»

*

Hehelyesen megfejtették: iláncsai őrs, Széman Pál prb. csendőr, Rácz József csendőr Máriaapós, gombai őrs, Vugrincses Mihály csendőr Sármellék, Lang János csendőr Sajószentpéter, Gergely Sándor jörm. és Gergely Sándorné Dés, Szutor Kálmán csendőr Nagyvöröd, szikszói őrs, Major Mihály őrm. Berve, Csiki őrsv. Jósikatelep, rükasztruri őrs, Deli János csendőr Gód, Veress L. őrm. és Gróza F. őrsv. Kányád, Lengyel István csendőr Komjádi, Kozma János csendőr Gyöngy, Spicz János pr. csendőr Bimacsics, Révész János csendőr Szaján, Haám őrm. Lemes, Kovács János őrsv. Fehérvársurgó, Illés József csendőr Kaprióra, poniki őrs, Sulán Gőza őrsv. Úrmény, szerbittebei őrs, Antal József csendőr, Pettnik, Kelemen Miklós őrsv. Magyarigen, Kovács János II. csendőr Enese, Kocsis J. csendőr Szirák, Radics Sándor őrsv. és Incze Miklós csendőr Sarmaság, Fichler János őrsv. Léka, Atyánszky Mihály csendőr Dubováz, Horváth József őrm. Fonyódi, Groesli Gyula őrsv. Gödöllő, Varga József csendőr Felsőőr, Horváth Ferencz I. jörm. és Bátori József őrsv. Győr-szentmárton, Fazekas Ferencz jörm. és Dambi József őrm. Bácsalmás, Szolcsánszky Antal őrsv. Szécsény, Turi József őrsv. Rutkás, Török Ferencz csendőr Gyöngy, resinári őrs, Székely Domokos és Dszintyi Antal csendőrök Nagysajó, beledi őrs, Csepri Kálmán őrsv. Lovasberény, Papp Sándor csendőr Óbecse, Ponthy Imre prb. csendőr Garamszentbenedek.

*

A kisorsolt Erzsébet-királyné Sanatorium-sorsjegye Gergely Sándor járásrőmesternek Désre elküldöttük.

HIVATALOS RÉSZ.

Büntetőjogi döntvények.

Zsarolás fogalmához.

A Btk. 351. §-ában körülírt zsarolás vétsége nem a kényszerítéssel, hanem már a fenyegetéssel van befejezve.

(Curia 1907. május 29. 5220/907. sz. a. I. Bt.)

A «jogtalanul» szó jelentősége a zsarolásnál.

A Btk. 350. §-hoz: A «jogtalanul» szó nem a cselekvéssel vagyoni haszon jogtalanágát, hanem a haszon-szerzés jogtalan módját jelenti.

(Curia 1907. május 28. 5199/907. sz. a. III. Bt.)

Napszámos által a munkaadójánál elkövetett lopás hivatalból üldözendő.

Hetibérfizetés mellett bár huzamos időn át alkalmazott napszámos nem cseléd.

(Curia 1907. április 4. 3287. sz. a. III. Bt.)

Csalás.

A Btk. 379. §-ába ütköző csalás büntetlenség tényálladékát állapítja meg vádlottak az a tette, hogy egy romániai községben 400 K értékű meghaladó sertéseket vásárolván, azok vételára fejében Magyarország területén 700—800 K jó pénz helyett ugyanily összegről 20 K-ás reklám papírpénz utánzatokat adtak a sértett feleknek, kiket azzal a ravasz fondorlattal ejtettek tévedésbe, hogy a fizetésül átadott reklámpapírokat Magyarországon forgalomban levő pénznek állították.

(Curia 1907. május 28. 5205/907. sz. a. III. Bt.)

A közokirathamítás büntethetősége.

Közokiratnak meghamisítása csak akkor büntethető, ha a hamisítvány oly helyzetbe hozatik, hogy abból valakire jogszerűen háramolhatnak; a pusztá meghamisítás ezért nem állapít meg büntetendő cselekményt.

(Curia 1907. április 24. 4035. sz. a. II. Bt.)

Uj járásparancsnokságok.

Galgócson és Nyitraizsambokrétón felállított csendőr járásparancsnokságok szolgálati működésüket 1907. jun. hó 1-én megkezdték.

SZEMÉLYI ÜGYEK.

Okiratilag megdicsértettek:

a m. kir. honvédelmi miniszter által:
Bózsing József és

Szautner János VI. sz. csendőrkerületbeli járásörmes-terek, a közbiztonsági szolgálat terén több mint 20 éven át különböző alkalmában teljes odaadással, szorgalommal és jó eredménnyel teljesített szolgálataikért;

a m. kir. V. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Jankó Mór cz. őrmester és Dobri Flórián csendőr, a Pozsony megye Jóna községben, ezüst és nikel pénz hamisításával hosszabb időn át foglalkozott szövetkezet tagjainak, 11 napon át folytatott fásasztó, leleményes és szakszerű nyomozás által történt kiderítése és négy egyénnek az igazságszolgáltatás kezébe való juttatásáért;

Radványi Mihály járásörmester, Kalina János, Pál István és Szabó Sándor cz. őrmesterek, Dodonka Ferenc őrsvezető, Szabó Imre II. cz. őrsvezető, Csundertik József és Kollay Ferenc csendőrök, a közbiztonsági szolgálat terén legutóbbi időben kifejtett, kiváló szorgalommal párosult eredményes tevékenységükért;

a m. kir. VI. sz. csendőrkerületi parancsnokság által:
Vértesi István cz. őrsvezető II. altiszt, Horváth István VIII. és Cziráki Vendel csendőr cz. őrsvezetők, a közbiztonsági szolgálat terén, kiváló szorgalmuk, szakavatott ügyes eljárásuk s fáradságot nem ismerő tevékenységük által elért azon eredményes működésükért, hogy az 1906. év második felében kilencz rendbeli — mintegy 5855 korona kárértékű — lopást és betöréssel lopást derítettek ki és a tetteseket a bűnlejek nagyrészevel együtt az igazságszolgáltatás kezébe juttatták.

Nyugállományba helyeztek:

1907. évi június hó 1-vel:

Moncsék Ágoston, VI. sz. csendőrkerületbeli várakozási illetékkel szabadságotól törzsörmester, a megejtett felülvizsgálat alapján, mint «rokkant, népfelkelési fegyveres szolgálatra is alkalmatlan».

Választott lakhelye: Zalaegerszeg.

1907. évi július hó 1-ével:

Vona József, III. sz. csendőrkerületbeli járásörmester, a megejtett felülvizsgálat alapján, mint «rokkant, mindennemű népfelkelési szolgálatra nem alkalmas».

Választott lakhelye: Nyíregyháza;

Greminger Antal, II. sz. csendőrkerületbeli járásörmester, a megejtett felülvizsgálat alapján, mint «rokkant, népfelkelési fegyveres szolgálatra sem alkalmas».

Választott lakhelye: Kiskundorozsma, és

Teutschländer Hugó, VII. sz. csendőrkerületbeli járásörmester, a megejtett felülvizsgálat alapján, mint «rokkant, népfelkelési fegyveres szolgálatra is alkalmatlan».

Választott lakhelye: Szászsebes.

Jutalmazás.

A m. kir. belügyminiszter által, az V. sz. csendőrkerület állományába tartozó Jankó Mór cz. őrmester és

Doóri Flórián csendőr, a közbiztonsági szolgálat terén kifejtett, eredményes tevékenységükért, egyenként százszáz korona jutalomban részesítették.

Nyilvánosan megdicsértettek :

a m. kir. V. sz. csendőrkerületi parancsnokság által:
Dömölki János cz. őrmester, *Cziczvarek* János, *Trubinyi* István és *Felisz* József csendőrök, a közbiztonsági szolgálat terén legutóbbi időben kifejtett, kiváló szorgalommal párosult eredményes tevékenységükért; továbbá

a m. kir. VI. sz. csendőrkerületi parancsnokság által:
Varga István csendőr, a Vértesi István cz. őrsvezető és társai által kiderített lopások kinyomozása alkalmával tanusított buzgó és eredményes közreműködéséért; végül

Pap György III. csendőr, egy lopási esetnek kinyomozásánál és a tettes kézrekerítésénél kifejtett eredményes közreműködése és járőrvezetőjének hathatós támogatásáért.

Ejőléptettek:

a m. kir. honvédelmi miniszter 1907. évi június hó 15-én kelt 76165/16. sz. rendeletével, 1907. június hó 1-ével:

Kiss József I. a VIII., *Nagy* Mihály az I., *Nagy* Illés a II., *Marosi* József a VI., *Kovács* Mihály a IV., *Horváth* Ferenc II. a VI., *Darvai* Péter a IV., *Bedő* Antal a VIII., *Csala* Kálmán a II., *Bognár* Ignác a VI., *Koczka* Mihály a VIII., *Rácz* Miklós az I., *Mészáros* János I., *Göndör* György és *Perényi* György a VI., *Valádi* János az I., *Paukovic* János a VIII., *Borák* Péter a VIII., *Ligeti* János és *Hudács* György a III., *Némethy* Sámuel a VI., *Bajkó* János az V., *Pintér* Sándor a III., *Elekes* Mihály az I., *Nagy* György a VI., *Iucze* Gábor, *Kovács* Mátyás, *Dékány* Benedek, és *Boros* Károly a III., *Szűcs* Tivadar az I., *Benedek* Fülöp, *Sas* Ignác és *Vilád* Szilárd a VII., *Sebestyén* Sándor a III., *Simon* Lajos a VIII., *Kerekes* Sándor a II., *Horváth* Mihály a VIII., *Stolcz* József és *P. Tóth* Imre a III., *Krisztel* György az I., *Füzi* András a VII., *Kiss* József II. a VI., *Kénesi* Gergely és *Bende* Lajos a VII., *Beniczki* Ferenc a III., *Mihály* István, *Miklós* Antal, *Horváth* Vince a VII., *Bertalan* Sándor az I., *Kócsa* József a VII., *Gömöri* Mátyás a III., *Zambó* Pál, *Szabó* Gábor, *Katona* László, *Szalay* I. Sándor az V., *Durkó* Gábor a II., *Szakonyi* Dániel, *Palkó* János a VI., *Szabó* Áron az I., *Szurgyi* Ferenc a III., *Lőrincz* István az I., *Bajka* Sándor a VII., *Baranyai* András, *Zillich* Pál a III., *Nagy* I. Ferenc a VI., *Illyés* István a II., *Szalay* István az I., *Nagy* János a IV., *Mahr* Károly az V., *Simkó* János a IV., *Éliás* Ferenc *Horváth* Ferenc I., *Stadler* József az V., *Bogdán* István a II., *Ferencz* András az I., *Kiss* József, *Röszler* Ede a II., *Jeromos* Ignác az I., *Csicsay* János a

III., *Koncság* János az I., *Kovács* György a II., *Filak* Ferencz a VI., *Báthori* János, *Balázs* Sándor a II., *Lőrincz* István a VII., *Polgár* Lőrincz a III., *Némethy* Sándor, *Szabó* Ferencz a VIII., *Lázár* Kálmán a III., *Dömölki* János az V., *Schnobel* István, *Pintér* Pál a VI., *Kacsó* János a VII., *Vida* Albert, *Simon* András az I., *Szentkereszty* György a III., *Rác*: Károly, *Vajda* Gyula, *Oláh* József a III., *Kiss* Lajos a VIII., *Kalma* János az V. és *Gáspár* János a II. számú csendőrkerület állományába tartozó járásörmesterjelölt cz. őrmesterek; továbbá

Szöllösy Imre a VIII., *Ehleiter* Ferencz a II., *Kolozsváry* István a III. és *Kovács* Ferencz III. az I. számú csendőrkerület állományába tartozó törzsörmesterjelölt czimzetes őrmesterek, *valóságos őrmesterek*;

a m. kir. IV. sz. csendőrkerületi parancsnokság által: 1907. június hó 9-ével:

Pálfy Imre őrsvezető, *czimzetes őrmesterré*;

a m. kir. III. sz. csendőrkerületi parancsnokság által, az öt évi tevékenyes szolgálat után:

1907. június hó 24-ével:

Ignáth Márton csendőr, *csendőr czimzetes őrsvezetővé*.

Katonai szolgálati jellel elláttattak:

a m. kir. III. sz. csendőrkerületi parancsnokság állományában:

Balog József cz. őrmester 1906. évi október 1-vel, *Pakulár* János őrsvezető 1907. évi márcz. 1-vel, *Rusznák* András őrsv. 1907. évi április 1-vel, *Ádám* József cz. őrmester 1907. évi február 28-val *Mayer* János cz. őrmester 1907. évi február 28-val a II. osztályu;

a m. kir. IV. sz. csendőrkerületi parancsnokság állományában:

Gombás Károly járásörmester, 1907. máj. 5-vel, és *Nagy* Dávid őrsv. cz. őrmester, 1907. febr. 19-vel az I. osztályu;

Balázs Mátyás törzsörmester, 1906. okt. 2-vel, *Borbély* Menyhért őrsv. cz. őrmester, 1907. május 9-vel, *Szandner* Nándor őrsv. 1907. jan. 3-val, *Szabó* Mihály csendőr cz. őrsv. 1907. apr. 18-ával, *Józsa* István őrsv. cz. őrmester, 1905. okt. 2-vel, *Vajda* Győző Mihály őrsv. cz. őrmester, 1906. aug. 17-vel, *Bretán* László őrsv. cz. őrmester, 1907. apr. 11-vel, *Weisz* Mátyás őrsv. 1906. febr. 5-vel, *Jakabovics* Ábrahám őrsv. 1906. máj. 3-vel, *Kimpán* György csendőr cz. őrsv. 1905. jul. 15-vel, *Steiner* Ottó őrsv. cz. őrmester, 1907. apr. 25-vel, *Palóczy* Mihály őrmester 1907. apr. 29-vel, *Kázmér* Ferencz őrsv. cz. őrmester 1907. apr. 16-vel, *Kohut* László őrsv. 1907. apr. 14-vel, *Tóth* Daniel őrsv. cz. őrmester, 1907. febr. 8-val, *Fehér* Márton őrsv. cz. őrmester, 1907. febr. 29-vel, *Mohár* Sámuel őrsv. cz. őrmester, 1907. apr. 10-vel, *Bimba* András cz. őrsvezető 1906. nov. 28-val, *Zahoránszki* Péter őrsv. 1906. jul. 8-val, *Czucz* Mór őrsv. 1906. okt. 6-val a II. osztályu;

a m. kir. VIII. sz. csendőrkerület állományában:

Nagy Géza járásörmester 1906. évi június hó 1-vel, *Boros Kálmán* és *Mátyás Simon* járásörmesterek folyó évi április hó 11-vel az I. osztályu;

Nagy János II. csendőr cz. őrsvezető, 1906. május hó 19-ével, *Tölkei János* cz. őrsv. 1906. okt. hó 1-vel, *Takó Sándor* cz. őrmester, 1906. jan. hó 2-vel, *Rácz János* őrsv. 1907. jan. hó 13-val, *Szántó Áron* őrsv., 1906. okt. hó 1-vel, *Zádori János* cz. őrsv. 1907. jan. hó 16-vel, *Dancz József* csendőr cz. őrsv. 1907. márcz. hó 11-vel, *Móza László* őrmester, 1907. május hó 21-vel, *Mircsik István* őrsv., 1907. máj. hó 19-vel, *Vakarcz Károly* csendőr cz. őrsv. folyó évi márcz. hó 1-ével és *Pálfi József* aradi szárnybeli cz. őrmester, folyó évi máj. hó 20-vel, a II. osztályu legénységi katonai szolgálati jellel.

Járőrvezetői jelvényvel elláttak:

Józsa Elek, *Schusztér János*, *Szánthó Lajos*, *Szegő Lajos*, *Ivanovics Sándor*, *Valek Ignác*, *Pintér Pál*, *Németh Florián*, *Makarja Sándor*, *Sarkadi Mihály*, *Cselle István* és *Vitkovszky Ferencz*, IV. sz. csendőrkerületbeli csendőrök.

Lovaglási jutalomdíj.

A m. kir. II. sz. csendőrkerületi parancsnokság állománybeli *Bauer Ádám* lovas csendőr cz. őrsvezető a 75/719. sz. szolgálati ló után egy darab, *Horváth József* lovas cz. őrmester a 44/928. sz. szolgálati ló után három darab és *Báthori János* lovas cz. őrmester a 88/736. sz. szolgálati ló után egy darab, továbbá a III. sz. csendőrkerület állománybeli *Lázár János* őrsvezető az 5/700 sz. szolgálati ló után egy 10—10 koronás aranyból álló jutalomdíjban részesítették.

Törzsörmesteri vizsga.

Kolozsváry István és *Lollok Rezsó*, III. sz. csendőrkerületbeli cz. őrmesterek a törzsörmesteri vizsgát 1907. június 2-án «jeles» eredménnyel letették.

Névváltoztatás.

A m. kir. belügyminiszter 1907. évi május hó 19-én kelt 40715/VI-a számú engedélye alapján, *Kónács Mihály*, VIII. számú csendőrkerületbeli csendőr vezetőkének «*Kővári*»-ra változtatta.

Házasságra lépett:

Moldvai Mihály, I. sz. csendőrkerületbeli törzsörmester *Kónya Annával*, 1907. június hó 4-én, Mikesfalván;

Fejes István, III. sz. csendőrkerületbeli járásörmester *Pampuk Etelkával*, 1907. május hó 28-án, Ózdon;

Bretán László, IV. sz. csendőrkerületbeli őrmester *Moldován Ilonával*, 1907. májushó 26-án, Tiszabecsen; *Tóth Dániel*, IV. sz. csendőrkerületbeli cz. őrmester *Sóós Juliannával*, 1907. május hó 8-án, Felsőjárádon; végül

Kocza Mihály, VIII. sz. csendőrkerületbeli cz. őrmester *Szentpály Erzsébettel*, 1907. május 17-én, Borzíkán.

PÁLYÁZATOK.

Egy irnoki állás a magyarcsékei kir. járásbírósnál. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 300 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Kérvények a nagyváradai törvényszék elnökéhez 1907. évi július hó 18 ig.

Egy hivatalozolgai állás a lugosi kir. törvényszéknél. Fizetés pótlékkal 600 korona. Lakpénz pótlékkal 200 korona. Ruhailletmény 100 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények a lugosi kir. törvényszék elnökéhez 1907. évi július hó 21-ig.

Egy hivatalozolgai állás a perecsenyi szolgabírói hivatalnál. Fizetés 600 korona. Lakpénz 160 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények Ung vármegye alispánjához 1907. évi július hó 25-ig.

Egy hivatalozolgai állás a soproni m. kir. pénzügyigazgatóságnál. Fizetés pótlékkal 600 korona. Lakpénz pótlékkal 200 korona. Ruhailletmény 60 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. A sokszorításban (lithographia) való teljes jártasság. Kérvények a soproni m. kir. pénzügyigazgatósághoz 1907. évi július hó 31-ig.

Egy sóhordári állás a fehértemplomi, esetleg áthelyezés folytán más kir. sóhivatalnál. Fizetés pótlékkal 600 korona. Ruhailletmény 60 korona. Természetbeni lakás, 44 kg. sójárdandóság. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények a temesvári m. kir. pénzügyigazgatósághoz 1907. évi augusztus hó 6-ig

Egy gépészi állás a kolozsvári tudományegyetem közegészségügyi intézetnél. Fizetés pótlékkal 940 kor. Természetbeni lakás. Ruhailletmény 100 kor. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények a kolozsvári tudományegyetem rektori hivatalához 1907. évi július hó 27-ig.

Egy hivatalozolgai állás a nagymartoni járásbírósnál. Fizetés pótlékkal 600 korona. Lakpénz pótlékkal 160 korona, esetleg természetbeni lakás. Ruhailletmény 100 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények a soproni törvényszék elnökéhez 1907. évi július hó 18-ig.

A m. kir. államvasutak kolozsvári üzletvezetőségénél 700 korona fizetéssel, 150—300 korona lakpénzzel javadalmazott

I. szolgálai állások, és pedig:

1. egy hivatalozolgai állás és 540 korona fizetéssel és 150—300 korona lakpénzzel javadalmazott

2. 10 pályadíri állás.

Valamennyi állással természetbeni egyenruházat.

A pályaoári állás a végleges kinevezés elnyeréséig 1 korona 60 fillér napibérrrel van javadalmazva.

Feltételek: Magyar nyelv szóban és írásban. A pályaoári állásoknál hat havi próbaszolgálat. Ezenkívül a pályaoárban tartásának s a pályaoári utasításnak ismerete.

II. altiszti állások, és pedig:

1. 2 pályafelügyező-gyakornoki,
2. 3 állomásfelügyező-gyakornoki,
3. 2 rakfelügyező-gyakornoki.

Fizetés 1040 korona. Lakpénz 150—300 korona. Természetbeni egyenruházat. A végleges kinevezés elnyeréséig a pályafelügyező-gyakornoki állások 2 korona 40 fill, az állomásfelügyező- és rakfelügyező-gyakornoki állások pedig 2 korona napibérrrel vannak javadalmazva.

Feltételek: Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai vagy ezzel egyenértékű iskolai végzettség. Ily végzettség hiányában vasuti altiszti képesítő vizsga. Hat havi — az állomásfelügyezői álláshoz pedig egy évi — próbaszolgálat. Ezeken kívül:

ad 1. megfelelő ipari képzettség (kőműves, asztalos stb.) és pályafelügyezői vizsga;

ad 2. távirtdai, forgalmi és kereskedelmi vizsga s felhatalmazás az önálló forgalmi szolgálatra;

ad 3. kereskedelmi vizsga.

Kérvények a m. kir. államasutak kolozsvári üzemeltetéséhez 1907. évi július hó 14-ig.

A m. kir. államasutak miskolci üzemeltetésénél 700 korona fizetéssel, 150—300 korona lakpénzzel javadalmazott

I. szolgai állások és pedig:

1. egy hivataloszolgi,
2. három állomásnálhózi,
3. négy váltóóri,
4. hat pályaoári.

Valamennyi állással természetbeni egyenruházat.

Az állomásnálhózi s a váltó- és pályaoári állások a végleges kinevezés elnyeréséig 1 korona 60 fillér napibérrrel javadalmazva.

Feltételek: Magyar nyelv szóban és írásban. A hivataloszolgi állás kivételével hat havi próbaszolgálat. Ezenkívül:

ad 2. a vasuti személy- és közbiztonsági szabályzat ismerete;

ad 3. a váltóóri szolgálatra vonatkozó utasítások ismerete;

ad 4. a pályaoárban tartásának s a pályaoári utasításnak ismerete.

II. altiszti állások és pedig:

1. három pályafelügyezői,
2. két állomásfelügyezői,
3. két rakfelügyezői.

Fizetés 1040 korona. Lakpénz 150—300 korona. Természetbeni egyenruházat. A végleges kinevezés elnyeréséig a pályafelügyezői állás 2 korona 40 fillér, az állomás- s rakfelügyezői állás pedig 2 korona napibérrrel javadalmazva.

Feltételek: Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai vagy ezzel egyenértékű iskolai végzettség. Ily végzettség hiányában vasuti altiszti képesítő vizsga. Hat havi — az állomásfelügyezői álláshoz pedig egy évi — próbaszolgálat. Ezeken kívül:

ad 1. megfelelő ipari képzettség (kőműves, asztalos stb.) és pályafelügyezői vizsga;

ad 2. távirtdai, forgalmi és kereskedelmi vizsga s felhatalmazás az önálló forgalmi szolgálatra;

ad 3. kereskedelmi vizsga;

A katonaságtól közvetlenül, a szolgálat folytonosságának megszakítása nélkül a vasuti szolgálatba átlépő katonai altiszteknél véglegesítésük alkalmával, a katonai szolgálatban töltött idő az alapszabályszerű utánfizetés havi részletekben leendő befizetése mellett, nyugdíjgosisító idejükbe beszámíttatik. Kérvények a m. kir. államasutak miskolci üzemeltetéséhez 1907. évi augusztus hó 1-ig.

Egy irtokai állás a nagymihályi kir. járásbírósnágnál. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 300 korona, esetleg természetbeni lakás. Magyar nyelv szóban és írásban, tót nyelv bírása. Négy középiskolai osztály. Telekkönyvi vizsga. Kérvények a sátoraljai helyi kir. törvényszék elnökéhez 1907. évi július hó 22-ig.

Egy irtokai állás a szombolyai kir. járásbírósnágnál. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 300 korona. Magyar nyelv szóban és írásban, német, szerb, esetleg román nyelv ismerete. Három havi próbaszolgálat. Kezelési teendőkhöz való jártasságot tanusító bírósági bizonyítvány. Négy középiskolai osztály. Telekkönyvi vizsga. Kérvények a nagyikindai kir. törvényszék elnökéhez 1907. évi július hó 24-ig.

Egy irtokai állás Liptó vármegyéjénél. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Törvényszerű lakpénz. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Kérvények Liptó vármegye főispánjához ezimezve, Liptó vármegye alispánjához 1907. évi július hó 30-ig.

Egy szolgai állás a kolozsvári tudományegyetemen. Fizetés pótlékkal 600 korona. Lakpénz pótlékkal 200 korona. Ruhailletmény 100 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Műszaltos vagy műlakatos iparban való jártasság előnyt nyújt. Egy évi próbaidő. Kérvények a kolozsvári egyetem rektori hivatalához 1907. évi július hó 27-ig.

Egy hivataloszolgi állás a malaczkai járásbírósnágnál. Fizetés pótlékkal 600 korona. Lakpénz pótlékkal 160 korona. Ruhailletmény 100 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények a pozsonyi törvényszék elnökéhez 1907. évi július hó 28-ig.

Egy szolgai állás a kolozsvári tudományegyetemen. Fizetés pótlékkal 600 korona. Lakpénz pótlékkal 200 korona. Ruhailletmény 100 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Műszaltos vagy műlakatos iparban való jártasság előnyt nyújt. Egy évi próbaidő. Kérvények a kolozsvári egyetem rektori hivatalához 1907. évi július hó 27-ig.